

Yönetim Süreçleri Açısından Yöneticilerin Duygu Yönetimi Davranışları Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yönetim Süreçleri Açısından Yöneticilerin Duygu Yönetimi Davranışları Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33430>

Özet

Yönetim Süreçleri Açısından Yöneticilerin Duygu Yönetimi Davranışları Ölçeği, yöneticilerin temel yönetim fonksiyonları (karar verme, planlama, iletişim, örgütlenme, e-güdümlenme ve değerlendirme) yerine getirirken sergiledikleri duygusal yönetim becerilerini ve davranışları ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, yöneticilerin duygusal zekâları yönetim süreçlerine entegre etme düzeylerini belirlemeyi amaçlamaktadır.

Ölçek, toplam 40 maddeden ve altı farklı yönetim sürecini temsil eden altı alt boyuttan oluşmaktadır. Yapılan kapsamlı güvenirlik ve geçerlik analizleri, bu araçın Türk kültüründe yöneticilerin duygu yönetim davranışları ölçmek için yüksek düzeyde güvenilir ve geçerli olduğunu göstermiştir. Derecelendirme formatı 5'li Likert Ölçeği tipindedir.

Anahtar Kelimeler

Duygu Yönetimi, Yönetici Davranışları, Yönetim Süreçleri, Örgütsel Psikoloji, Karar Verme, Güvenirlik, Likert Ölçeği, Faktör Analizi.

Yazarlar

Adil Çoruk, R. C. Akçay.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, yöneticilerin yönetim süreçleri sırasında duygusal yetkinliklerini nasıl kullandıkları ve bu duyguların nasıl yönettiklerini sistematik olarak değerlendirmektir. Ölçek, özellikle karar verme, planlama, iletişim, örgütlenme, e-güdümlenme ve değerlendirme gibi kritik yönetim fonksiyonları bağlamında yöneticilerin duygu yönetimindeki yeterliliklerini belirlemek üzere tasarlanmıştır.

Ölçek, yöneticilik rolünün duygusal yükünü ve bu yükün yönetim performansına etkisini anlamaya yönelik bilimsel çalışmalara veri sağlamak için geliştirilmiştir. Bu sayede, yöneticilerin duygusal farkındalık ve düzenleme becerilerinin hangi yönetim alanlarında daha güçlü veya geliştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Yapı

Ölçek, yöneticilik rolünün ayrılmaz bir parçası olan duygusal yeterlilik alanına odaklanmaktadır. Ölçülen yapı, yöneticilerin kendi duyguları ve astları duyguları yönetim görevlerini daha etkin hale getirmek için kullanma becerileridir. Ölçek, duygu yönetimini altı temel yönetim süreci üzerinden kavramsallaştırmaktadır:

Karar Verme: Duygusal etkileri göz önünde bulundurarak rasyonel kararlar alma.

Planlama: Duygusal tepkileri yöneterek planlama sürecini sürdürme.

İletişim: Etkili ve empatiye dayalı iletişim kurma.

Örgütlenme: Organizasyonel yapıyı duygusal ihtiyaçlara göre şekillendirme.

Eğilimlenme: Ekipler arası duygusal uyumu sağlama.

Değerlendirme: Performans geri bildirimlerini duygusal hassasiyetle yönetme.

Ölçek, toplam 40 maddeden oluşmakta olup, her bir alt boyut, ilgili yönetim sürecindeki spesifik duygu yönetim davranışlarını ölçmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliğini değerlendirmek amacıyla yapılan pilot uygulama sonucunda elde edilen verilerin faktör analizi için uygunluğu, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett testleri ile test edilmiştir. Bu analizler, veri setinin çok değişkenli istatistiksel analizler için uygunluğunu kanıtlamıştır.

Örneklemin faktör analizi için uygunluğunu test eden KMO testi ölçüm değeri **0,962** olarak tespit edilmiştir. KMO değerinin 0,90 üzerinde olması, veri setinin faktör analizi yapmak için **mükemmel düzeyde uygun** olduğunu eklinde yorumlanmaktadır. Ayrıca, Bartlett testi sonucunda ki kare değerinin 7732,427 (df=1081, p=.000) olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlar, veri setinin anlamlı bir faktör yapısına sahip olduğunu ve yapı geçerliğine dair güçlü kanıtlar sunduğunu göstermektedir.

Güvenirlilik

Yönetim Süreçleri Açısından Yöneticilerin Duygu Yönetimi Davranışları Ölçeği'nin iç tutarlılığını belirlemek amacıyla güvenirlik testi yapılmıştır. Genel ölçek için hesaplanan Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı **0,982** gibi oldukça yüksek düzeyde bulunmuştur. Bu değer, ölçeğin bütünüyle mükemmel bir iç tutarlılığına sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktörlerin ayrı ayrı güvenirlik değerleri incelendiğinde de alt boyutların yüksek derecede güvenilir olduğu görülmüştür:

Karar Verme boyutu: **0,894**

Planlama boyutu: **0,882**

İletişim boyutu: **0,957**

Örgütlenme boyutu: **0,865**

Eğilimlenme boyutu: **0,836**

Değerlendirme boyutu: **0,916**

Tüm alt boyutların Cronbach Alpha değerlerinin 0,80'in üzerinde olması, ölçek maddelerinin ilgili boyutlara tutarlı ve güvenilir bir şekilde ölçtüğünü teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde, yöneticilerin duygu yönetimi davranışlarının hangi yönetim süreçlerinde kümelendiğini belirlemek amacıyla keşfedici faktör analizi uygulanmıştır. Analiz öncesinde KMO ve Bartlett testleri ile veri setinin faktörleştirme için uygunluğu onaylanmıştır.

Faktör analizi sonucunda, ölçeğin kavramsal çerçevesiyle uyumlu olarak altı temel faktör (boyut) ortaya çıkmıştır. Bu faktörler, yönetim süreçlerinin doğası gereği duygu yönetiminin farklı yönlerini temsil etmektedir. Ölçek, 40 maddenin tamamının bu altı boyuta dağıtarak yöneticilerin duygusal yeterlilik alanındaki geniş bir yelpazeyi ölçme kapasitesine sahiptir.

Araç

Test Type: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Format: 5'li Likert Ölçeği (1= hiçbir zaman - 5= her zaman)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yöneticiler / Yönetici Pozisyonundaki Çalışanlar

Age Group: Yetişkin (Çalışma Çağındaki Bireyler)

Population Details: Çeşitli sektörlerdeki orta ve üst düzey yöneticiler üzerinde geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır.

Test Methodology: Psikometrik ölçek geliştirme süreci, açılmaya çalışılan faktör analizi ve iç tutarlılık analizleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Davranış, Duygusal Zeka, Yönetim Becerileri, Psikometri, Cronbach Alpha, KMO Testi, Duygu Yönetimi Davranışları, Yönetici Gelişimi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiş (Not Specified)

Affiliation Email addresses: Belirtilmemiş (Not Specified)

Correspondence Address: Sorumlu yazar: Adil Çoruk. İletişim bilgileri, ölçeğin yayımlandığı Buca Eğitim Fakültesi Dergisi üzerinden sağlanabilir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2012 yılında Çoruk ve Akçay tarafından geliştirilmiş ve yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı genellikle orijinal makaleye usulüne uygun atıf yapılmasıyla mümkündür.

Ticari kullanım ve diğer izinler için sorumlu yazar Adil Çoruk ile iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yonetim-surecleri-acisindan-yoneticilerin-duygu-yonetimi-davranislari-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Çoruk, A. ve Akçay, R. C. (2012). Yönetim Süreçleri Açısından Yöneticilerin Duygu Yönetimi Davranışları Ölçeği. Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 33, 81-94.

Ek Kaynak Linki: acikerisim.deu.edu.tr

Kalaycı, ?. (2008). SPSS Uygulamaları Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.

Yönetim Süreçleri Açısından Yöneticilerin Duygu Yönetimi Davranışları Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek, 6 alt boyut ve 40 maddeden oluşmaktadır:

Karar Verme (5)

Planlama (6)

İletişim (14)

Örgütlenme (6)

Eğitimi (5)

Değerlendirme (4)